

Bemyndigelse til paa Statskassens Vegne at yde Garanti for Forrentning og Tilbagebetaling af Laan paa indtil 10 Mill. Kr. ydet af københavnske Pengeinstitutter og andre Institutioner til sønderjyske Sparekasser og Andelskasser til Videreudlaan i Henhold til Realkreditkommissionens Betænkning.

Risikoen paa de ydede Laan er saaledes hos de lokale Sparekasser. Restgælden af de Laan, der er ydet til Sparekasserne, andrager ved dette Lovforslags Fremsættelse ca. 6 Mill. Kr.

Prioritetslaan ydet af Sønderjydsk Hypoteklaanefond.

Sønderjydsk Hypoteklaanefond er oprettet i Henhold til Lov Nr. 33 af 28. Februar 1927 med det Formaal at yde Laan mod sekundær Prioritet i Landejendomme i de sønderjyske Landsdele. I Regnskabsaarene 1927-28—1930-31⁷ udbetaltes ca. 3 000 Laan til et samlet Beløb af ca. 19 Mill. Kr. Grænsen for Belaaningen fastsattes ved Loven til 75 pCt. af Ejendommens Værdi med Besætning og Inventar.

De gennem Fonden udlaante Midler er tilvejebragt ved Optagelse af Laan i Kongeriget Danmarks Hypotekbank under Statskassens Garanti. Desuden optoges, sammesteds et Laan svarende til 10 pCt. af Fondens Udlaan, og dette Beløb henlagdes i Stats- og Kreditforeningsobligationer som en særlig Risikoudligningsfond. Fondens Skyld til Hypotekbanken androg den 1. Januar 1934 20,1 Mill. Kr. og Restancerne til Hypotekbanken ca. 1,3 Mill. Kr.

Fondens Tab paa Panter andrager i de sidste to Regnskabsaar meget betydelige Beløb; i 1931—32 maa Tabet saaledes anslaaes til ca. 600 000 Kr., i 1932—33 til ca. 700 000 Kr. Laantagernes resterende Ydelser til Fonden har været i stærk Vækst og androg den 1. Januar 1934 ca. 1,6 Mill. Kr., hvoraf ca. 760 000 Kr. var Restancer efter Betalingshenstandslovene.

Det regnskabsmæssigt konstaterede Underskud androg den 1. Januar 1934 ifølge en foretagen Opførelse over Fondens samlede Aktiver og Passiver — inklusive Risikoudligningsfonden — ca. 1,5 Mill. Kr., men herved er bortset fra de Tab, der forventes at fremkomme paa Reservefondsobligationer og Henstandsbeløb.

Til § 2.

I Tilfælde, hvor der efter Forslagets Ophøjelse til Lov i den foreliggende Skik-

kelse ydes Akkordlaan i sønderjyske Landbrugsejendomme, vil disse formentlig ofte blive bevilget mod en saadan Sikkerhed, at Laanet helt eller delvis bliver rentefrit efter Bestemmelsen i § 2.

Det er Hensigten af praktiske Grunde at foretage Beregningen af Lempelserne saaledes, at det Beløb, hvormed de paagældende Laan ved Lovens Ikrafttræden overstiger den foreslaaede Grænse, bliver afgørende for Lempelsens Omfang i de følgende to eller fem Aar.

Af praktiske Grunde foreslaas det endvidere ved Beregningen at fastsætte Værdien af Besætning, Maskiner og Inventar til en fast Procent i Forhold til Ejendoms Skyldværdien. Naar denne Procent foreslaas fastsat til 20 pCt., skyldes dette dels Hensynet til de for Tiden gældende lave Priser paa Besætninger og dels Hensynet til, at Maskiner og Dele af Besætningen ofte købes paa saadanne Vilkaar, at Ejendomsretten, indtil Købesummen er betalt, tilkommer Sælgeren. I Betragtning af de særlige Kreditvanskeligheder i Sønderjylland vil man antage, at dette særlig ofte er Tilfældet i Sønderjylland.

Med Hensyn til Begrundelsen for de foreslaaede Grænser 85 og 100 pCt. af Panteværdien henviser man til det tidligere anførte, idet bemærkes, at man anser det for rimeligt, at Betalingsforpligtelsen opretholdes i fuldt Omfang indenfor 85 pCt. af den saakaldte Panteværdi, idet der selv under de nuværende Forhold maa antages at være Sikkerhed for Prioritetsgæld indenfor nævnte Beløb.

Man har dog gjort en Undtagelse herfra, naar Ejendommen udover 85 pCt. Grænsen er behæftet med andre Laan end de i § 1 omhandlede. At yde Lempelser for alle Laan med Plads yderst i Prioritetsrækken ligger udenfor Forslagets Forudsætninger, men i de Tilfælde, hvor en saadan Merbelastning foreligger, kan den begrunde, at man udvider Adgangen til Lempelser for § 1-Laanene ogsaa til den Del af disse, der ligger under 85 pCt. Grænsen. Denne Udvidelse af Lempelsen har man afpasset efter det paa Ejendommen hvilende Gældstryk, saaledes at den kun kan indrømmes i det Omfang, hvori Ejendommen udover den nævnte Grænse er behæftet med anden Gæld end § 1-Laanene. Man opnaar herved, at samtlige højt prioriterede sønderjyske Landejendomme med § 1-Laan faar Mulighed for Lempelser i disse, uanset deres Placering i Prioritetsrækken.

Ved de saaledes i Paragraffens Stk. 1, 2 og 3 foreslaaede Lempelser vil der fra